

MARIJA METLICKAJA

Anytos dienoraštis

Aš – žmogus geranoris, dėl smulkmenų nesikabinėju. Tiesa, už niekšybę ir klastą nedovanoju – šiuo atžvilgiu esu tvirta kaip uola.

Mano draugės tos pačios kaip vaikystėje, ir visam gyvenimui, o gerų pažįstamų turiu marias. Su žmonėmis sueinu greitai ir lengvai, tačiau, metams bėgant, naujų pažinčių reikia vis mažiau. Nieko nepadarysi, matyt, dvasinis nuovargis. Būna ir taip. Vis dažniau noriu pabūti viena. Patylėti. Paskaityti knygą, pamąstyti apie amžinas vertybes.

Turiu atskirą kambarį, nusipelniau asmeninės erdvės. Kaip trokštu ramybės ir atilsio! Bet ramybę rasi tik kape. Perspėju šeimynykščius, sandariai užsidarau duris – manęs namie nėra. Ir dar ant durų rankenos užkabinu lentelę, nušvilptą iš vieno viešbučio užsienyje: „Prašom netrukdyti.“

Atvirai kalbant, mano lentelė niekam nėra motais. Kas dešimt minučių durys atsidaro. Jei staiga – sūnus. Jei iš lengvo – vyras. Matyt, jis geriau išauklėtas. Sūnus mano, kad pas mane užėiti gali bet kada. Ką gi, pati kalta – taip įpratinau. Be to, tai tiesa – aš visada pasiruošusi jį išklaudyti. Numojusi ranka į galvos skausmą, įdomią knygą, pokalbį telefonu su drauge ar šilta banga beužliejantį miegą.

Sūnus įsitikinęs, kad mano gyvenime yra svarbiausias. Ir jis teisus. Pati visada jam taip sakydavau.

Anksčiau mėgdavau svečius. Mūsų namai, nors parduotuvės būdavo tuščios kaip iššluotos, buvo vaišingi. Stalai lūždavo nuo patiekalų, kuriuos pagamindavau iš „nieko“. Nesibodė-

davau net tais, kuriuos taisyti gaišliausia – šaltiena, pyragais, mėsa ir žuvimi drebučiuose. Prie arbatos kepdavau „Napoleoną“. Dvylikos sluoksnių. Jėzau Marija! Prisiminti baisu. Negi aš tai darydavau?

Dabar daug kas pasikeitė. Stovėti po dvi paras prie viryklės nėra nei noro, nei jėgų. Man atrodo, žmonės apskritai nebeina į svečius. Paprasčiau susitikti kavinėje. Tokie pat pinigai, malonumas ir laisvė.

Bet šiandien ypatingas atvejis. Šiandien aš turiu, tiesiog privalau, priimti svečius namie. Ir stovėti prie viryklės. Ir padengti stalą. Ir bendrauti – nors ir nėra noro.

Todėl, kad šiandien pas mane viešės nepaprasti svečiai. Tikriau, svečiai paprasti (gal net pernelyg). Nepaprastos aplinkybės.

Mat mano dievinamas vienturtis sūnus Danila sumanė vesti.

Dvidešimt trejų metų. Kvailystė, bet ką daryti? Meilė iki grabo lentos. Gyventi vienas be kito negali. Kvėpuoti negali. Visą naktį girdžiu sūnų stuksenant SMS. Užsnūstu, o jis tebekaukši. Penktą ryto.

Dvidešimt trejų metų Danilos asmeninis gyvenimas gausus įvykių ir audringas – anksti pradėjo. Jis atkakliai įtikinėja mane (ir sykiu save), kad Nusia – jo antra pusė. Pagal visus parametrus. Pagal visus – be abejo, tai labai svarbu. Be to, ką čia slėpti, man įgriso nemiegoti naktimis. Laukti jo iš gėrynių. Taigi ankstyvos vedybos gali būti naudingos ir man. Gal susitupės, viltingai galvoju.

Ir meilę aš labai gerbiu. Ne visiems lemta ją patirti.

Taigi juodu nutarė susituokti. Aš siūliau, karštai ir, man regis, įtikinamai, kukliai susirašyti. Gal iš pradžių pamėginti be, taip sakant, materialinių sąnaudų?

Nusia mirtinai užsigavo. Lyg būčiau ją įžeidusi! Atmetė mano išmintingus argumentus. Pūtėsi dvi savaites. Atsisakydavo vakarienės. Prie durų šaltai atsiveikindavo. Aš ir šiaip, ir taip, tiesą sakant, išsigandau. Ankstoka gadinti santykius su

marčia. Dar spėsiu. Sūnus sako, kad Nusia jautri ir pažeidžiama. Man taip neatrodo. Bet tai buvo pirma mano gauta pamoka. Įsidėjau ją į galvą. Apskritai aš nuovoki. Supratau, kad man teks taikytis prie marčios, o ne jai prie manęs. Be abejo, tai sunkina padėti. Bet kaip bus, taip. Dėl sūnaus aš ne tiek galėčiau padaryti.

Tebūnie vestuvės. Kišenė išneša, nenuskursime. Na, šįmet nevažiuosime prie jūros. Prie numylėtosios jūros... Visus šaltus sunkius metus laukiu susitikimo su ja. Ji teikia man jėgų pristumti kitus metus.

Tiek to, gana aikštytis. Nors kokia kvailystė vestuvės restorane. Su visais privalomais atributais. Itin kvailais ir brangiais. Supratau, kad Nusiai kaip tik to ir reikia. Baltos staltiesės su žydrais kaspinais. Kvanka vedėjas, kaip papūga beriantis atmintinai išmoktas frazes. Suknelė iki žemės. Šydas. Nuotakos puokštė. Balti balandžiai ir juodas limuzinas.

Visos merginos to nori? Netiesa, ne visos. Pavyzdžiui, aš niekada nenorėjau. Man visada atrodė, kad tai kvaila ir banalu. Mano jaunystėje ant jaunavedžių mašinos kapoto buvo sodinama lėlė. Dabar nė kiek ne geriau – mašina puošiama kaip katafalkas, dirbtinėmis gėlėmis.

Danka irgi visada šaipydavosi iš tokių vestuvių. Sakydavo, kad jis niekada taip nesituoks. Bus rami giminių vakarienė gerame, bet ne prestižiniame restorane ir povestuvinė kelionė, tarkim, į Veneciją.

Bet, kaip žinoma, nakties gegužė perkukuoja dienos gegužę. Aš – dienos gegužė. Mano nuomonė niekam nerūpi. Tačiau dabar tikrai žinau, kad Danka įsimylėjęs. Antraip argi jis taikstytųsi su tokiomis akivaizdžiomis, nuvalkiotomis kvailystėmis?

O šiandien valanda išmušė. Pas mus atvažiuos Nūsios tėvai. Susipažinti ir aptarti esamų bei būsimų uždavinių ir išlaidų. Trumpai drūtai, paskutinis uošvių išbandymas.

Vangiai pasiūliau susitikti restorane. Danka pasiuto klykti, kad marčios tėvus privalome priimti namie. Sukti mano sūnui

smegenis Nusia sugeba. Lenkiu galvą. Ta proga prisiminiu anekdotą: „Motina dvidešimt metų daro iš sūnaus žmogų, o jo mergina gali jį paversti idiotu per dvidešimt minučių.“

Smulkutė, liesutė... Kaip nuo kryžiaus nuimta.

Ir še tau.

Vyras pritarė Dankai. Išdavikas. Tiesa, žinau kodėl – vyras nepakenčia restoranų. O namie visada gali dingti. Sugalvojęs gerą dingstį. Girdi, rytoj turi įteikti straipsnį. Ir šmurkšt į savo kabinetą. O aš turiu kankintis iki galo, liežuvi iškišusi. Tai ne sąžininga. Neteisinga. Nieko nepadarysi, mūsų šalyje visada ir už visus atvargsta bobos. Tikriaus, moterys. Tikriaus, silpnoji lytis. Šaipausi. Liūdnei. Nieko sau „silpnoji lytis“.

Nuo vakar stoviu prie viryklės. Sūnus iš anksto ir labai priekabia aptarė valgiaraštį. Lyg vestų Danijos princesę, o mes priimtume karališkąją porą.

Mūsų naujai iškeptų giminaičių pavardė – Ivasiukai. Graži pavardė. Svarbiausia – aristokratiška. Kažkodėl man primena silkę „Ivasi“ iš sovietinės praeities.

Aš neteisi. Pavardė niekuo dėta. Mano mergautinė pavardė – Petrakova, ištekėjusi tapau Sergejeva. Irgi ne Naryškinai ir ne Poniatovskiai. Ir vis dėlto Ivasiukai skamba juokingai. Mano itin sąmojingas vyras pasiūlė Danilai pasirinkti žmonos pavardę. Sūnus įsižeidė. Paprastai jis žvengia su mumis. Padarėme išvadą, kad padėtis sunki. Ir drauge sunkiai atsidusome.

Danka dengia stalą. Prieš šviesą apžiūri bokus ir taureles.

Atsidūstu ir susimąsčiusi pasitraukiu į virtuvę.

– Šaltiena sustingo? – šaukia iš kambario sūnus. – O drebučiai?

Iš bjaurumo neatsakau. Pjaustau rūkytą lašišą.

– Mama, rantai kaip kaladė! – piktinasi sūnus. – Pjaustyk daugiau! – įsako mano vaikas.

– Eik velniop! – atkertu aš. – Verčiau manęs nesiutink! – pagrasau.

Grasinimas padaro įspūdį, sūnus, ačiū Dievui, išsinešdina.

Išgirstu dulkių siurblio gausmą.

Sūnelis valo dulkes?!

Prasti mūsų popieriai, pamanau. Reikalas daug rimtesnis, negu tikėjomės.

Ivasiukai tikslūs kaip laikrodis. Ko tu nori, šeimos galva – papulkininkis. Nespėju pasidažyti antros akies ir nusijuosti prikyštės. Danka perbeda mane akimis. Įeina vyras. Spaudžia rankas ir šypsosi. Puikiai žinau, apie ką jis svajoja. Kad šita gaisrėtis kuo greičiau baigtųsi. Vypteliu, pikta žiūrėdama į jį, greičiau vargu ar pavyks. Nujaučiu.

Vyras pasiūlo svečiams šlepetes. Beje, naujas. Papulkininkis apsiauna nuosavas. Jas iš paketo ištraukia žmona.

– Higieniškiau! – paaiškina mums, neišauklėtiems bukalgalviams.

Aš įtūžtu, bet iš esmės jis teisus. Ivasiukė išsitraukia lakinius batelius. Kraiposi prieš veidrodį. Apsislaksto kvepalais. Kvepalai aštrūs, sunkūs. Man supyksta širdis. Nusia su Danka užsidaro jo kambaryje. Svečiai eina į svetainę, kuri sykiu ir valgomasis. Apžvelgia kambarį.

– Didelė salė! – pritariamai linkčioja Ivasiukė.

Ji prisistatė Zoja Ivanovna. Aš atsakiau:

– Lena.

– O tėvavardis? – pasidomėjo ji.

– Tiesiog Lena, – šiurkščiai pakartojau.

Ivasiukas, pasirodo, Valerijus Petrovičius. Mano vyras, istorijos mokslų kandidatas, profesorius, katedros vedėjas – tiesiog Pavelas.

– Aš negaliu, – sutriko Zoja Ivanovna. – Mes dar netapome artimais draugais!

„Gerai būtų, kad ir netaptume“, – pagalvojau. Negera aš. Neatlaidi. Nepakanti. Viskas, ką anksčiau rašiau apie save, melas. Ką bloga man padarė šie žmonės? Taip, akivaizdu, kad ne mūsų lizdo paukščiai. Siaurapročiai žiopliai. Bet negi jie dėl to kalti? Visą gyvenimą iš vienos įgulos į kitą. Maskvoje vos šešeri

metai. O pasipūtę iš sumišimo. Kuo man užkliuvo jų šlepetės? Beje, Ivasiukė atsinešė ne tik nuosavas šlepetes, bet ir pačios keptą grietininį tortą. Sako, „Don Kichotas“. Turbūt juokais. O gal rimtai? Gal suplakė Don Kichotą ir Sančą Pansą. Į vieną paveikslą. Visai nusipaisčiau, dievaži!

Ivasiukė būtų gana daili, jei ne peroksidu nušviesintų geltonų plaukų kuodas, persmeigtas skuduriniu violetiniu jurginu, ir perlamutriniai lūpų dažai. Ir violetiniai akių šešėliai. Bet ko aš prie jos kabinėjusi? Atsirado sostinės didžiuklė. Kiekvienas grožį įsivaizduoja savaip. Taip, bet kostiumėlis su liureksu...

Susėdome ant sofos. Vyras bando užmegzti tuščią pokalbį. Aš išsmunku į virtuvę parūkyti. Įsivaizduoju, ką pasakys per vestuves mano draugės. Gyvatės intelektualės. Aštraliežuvės ir kandžios Maskvos puošėivos.

Į virtuvės durų staktą pasibeldžia Zoja Ivanovna.

– Tuk tuk, galima pas jus?

Pamato mane su cigarete. Akys pilnos siaubo.

– Rūkote? – netiki savo akimis.

Atsidūstu ir gūžteliu pečiais – deja, turiu nuodėmių. Nesmerkite griežtai. Būkite maloninga, mieloji Zoja Ivanovna.

Ji prunkšteli.

– Aš irgi užtraukiu dūmą. Kartais, – patikliai šnibžda. – Vyras, aišku, nežino. Mūsų šeimoje viešpatauja patriarchatas, – sunkiai atsidūsta papulkininkienė. – O pas jus? – klausia.

Akivaizdu, kad šis klausimas ją labai jaudina.

Gūžteliu pečiais:

– Ne, mes partneriai. Lygiaverčiai.

– A, – nusivilia ji.

Rodos, aš ją nuliūdinau. Įnešame į kambarį lėkštes su užkandžiais. Siūlau sėstis prie stalo, pamačiusi, kad užmegzti tuščio pokalbio vyrui nepavyko.

Jis aiškiai suglumęs, o papulkininkis įsistebeilijęs į televizorių. Rodo rinkimų debatus. Papulkininkis papūtęs žandus.

Kažkas įvyks, pamanau, apimta siaubo, nes suprantu, kad mūsų politinės pažiūros vargu ar sutampa.

Susėdame prie stalo ir šaukiame vaikus. Juodu išeina ne iš karto – susitarę ir sumišę. Matau, kaip papulkininkis žiūri į Danką. Žvilgsnis nieko gero nežada.

Nisia panaši į tėvą. Rudos išverstos akys, stambūs dantys. Smulkumą ir liesumą turbūt paveldėjo iš motinos. Tiesa, dabar Zoja Ivanovna apkūni. Matyt, sendama priaugo svorio. Man tai, be abejo, malonu.

Vyras klausia, ko gers svečiai.

– Baltos, – meta papulkininkis.

– Vyno, – susidrovėjusi ištaria jo žmona.

Jis vos pastebimai suraukia vešlius antakius.

Vyruvi pakanka proto nesiūlyti alkoholio Nisiai. Tokiais atvejais jam trūksta sumanumo, bet, matyt, pajuto, kad gali užsitraukti būsimo giminaičio rūstybę.

Viešėdama pas mus, Nisia mielai geria alų ir raudonąjį vyną. Ir martinio neatsisako.

Pradedu dėti į lėkštes užkandžius.

– Agurkėliai jūsų? – klausia papulkininkis pilna burna.

– Ne, – prarandu jo paskutinę pagarbą. – Kaimynė pavaišino.

– O maniškė viską pati, – išdidžiai paskelbia jis. – Pagamina po tris šimtus stiklainių. Pomidorų, agurkų, grybų, uogienių, kompotų.

Aš su pagarba ir užuojauta žiūriu į vargšę Ivasiukę.

Ji parausta nuo vyro pagyrimo, matyt, nedažno.

Smailialiežuvis tauškalius Danką tyli kaip vandens į burną prisistrėbęs.

Nisia irgi tyli. Geraširdė Zoja Ivanovna giria mano darbo vaisius. Papulkininkis oriai linkčioja, pritaria. „Ne mano“ agurkus jis sunkiai, bet ištvėrė. Man gerą vardą gražino šaltiena ir pyragas su kopūstais.

Matyt, papulkininkis mėgsta gerai pavalgyti ir išgerti. Pamažu apkaušta. Sugaunu neramų jo žmonos žvilgsnį.

– Prie reikalo! – paskelbia Ivasiukas ir atsilošia ant kėdės. Mes pasitempiame ir atsitiesiame.

– Vestuvės restorane, – pareiškia jis tonu, rodančiu, kad nepakęs prieštaravimų.

Mudu su vyru susižvelgiame. Danka spokso į lėkštę.

– Maskvoje brangu, – aiškina papulkininkis. – Mano draugo, dalinio vado, žmona – restorano direktorė. Novomoskovske. Viską padarys, kaip pridera. Neapgaus.

– O kur įkurdinti svečius? – Aš, švelniai tariant, suglumuosi. – Iki restorano jie, tarkim, atvažiuos. O kaip grįš? Užsakyti viešbutį?

– Autobusu, – aiškina Ivasiukas. – Dalinio autobusu. Visus nuveš į Maskvą. Iki metro. O nuo metro patys. Parsigaus.

Įsivaizduoju savo draugus. Restoraną Novomoskovske. Langetą, baltąją mišrainę, silkę pataluose. Seną PAZ autobusą sudraskytomis sėdynėmis. Ne. Ne! Taip nebus! Ivasiukas tvarkys mano gyvenimą? Ir mano dievinamo vienturčio sūnaus gyvenimą? Mano draugų ir giminių patogumus?

– Ne! – beveik surinku aš. – Mums netinka!

Papulkininkio antakiai iš lėto kyla aukštyn, o Zoja Ivanovna įgaužia galvą į pečius.

Danka ir vyras išsigandę žiūri į mane.

– Vadinasi, taip, – šiurkščiai pareiškiu. – Vestuvės bus Maskvoje. Gerame nebrangiam restorane. Dabar tokių per akis. Ne pakraštyje. Kad visiems būtų patogu atvažiuoti. Aš myliu ir gerbiu artimuosius. Beje, save irgi.

Į Bezdonis mes nevažiuosim.

– Spręsti reikia atsižvelgiant į visų nuomonę, – tyliai įsiterpia mano minkštaširdis atlaidus vyras.

Papulkininkis sutrikęs. Gūžteli pečiu. Matyt, nepratęs gauti atkirčio. Teks keisti įpročius.

– Na... – nutęsia, – galima apsvarstyti.

Zoja Ivanovna su aiškiu palengvėjimu atsidūsta. Aš suprantu, kad laimėjau.

Danka atneša restoranų ir kavinių kainoraščius. Ilgai ginčijamės ir aptarinėjame valgiaraštį. Papulkininkis žvilgčioja į mane būgštaudamas ir, regis, pagarbiai.

Svarstome desertą.

– O kas tas tiramisu? – nedrąsiai klausia Zoja Ivanovna.

Nusia vypteli. Gėdijasi. Jai gerai žinoma, kas tas tiramisu. Mano sūnaus dėka.

Kantriai pasakaju papulkininkienei apie itališkus desertus.

Ji sutrinka ir pasiūlo iškepti tris tortus.

– Prašom, – kilniai leidžiu.

Paskui skaičiuojame abiejų pusių svečius. Išeina beveik po lygiai. Ivasiukas siūlo išlaidas dalytis perpus. Kam sukti galvą, kieno kiek žmonių? Tauru. Ne šykštuolis. Mano požiūris į jį truputį pasikeičia. Su juo bent jau galima tartis. Vadinasi, ne beviltiškas. Svarstome Niusios suknelę. Nuotakos tėtušis reikalauja šydo. Motušė svajoja apie suknelę iki žemės, pūstą, baltą, su strazais, nėriniais ir raukiniais. Nusia aikštijasi ir pareiškia, kad suknelė bus siaura, kreminė ir „be jokių blizgučių“.

Aš linkčioju, palaikydama Nusia.

Zoja Ivanovna susigraudina iki ašarų – kreminė? Siaura? Be šydo?

Žlunga jos šviesi slapta svajonė.

Bet Zoja Ivanovna nusileidžia. Matyt, ji įpratusi visada nusileisti. Gera bus uošvė, mažiau aš. Sukalbama. Su uošviu blogiau. Jis viskuo nepatenkintas ir vėl maukteli baltosios. Iš sielvarto. Paskui pradeda pasakoti apie ilgą ir sunkią tarnybą. Pasibaisime sužinoję, kad jis buvo prižiūrėtojas koncentracijos stovykloje. Saugojo politinius kalinius. Išdidžiai pareiškia, kad jaunystėje matė patį Solženicyną. Ne tik matė – konvojavo.

Mes priblokšti tylime. Prisimenu mamos pasakojimą, kaip jos tėvai parsinešė namo „Archipelagą“. Davė perskaityti jai, mergiūkštei. Paskui ieškojo, kur paslėpti. Ji pasiūlė savo pliušinį meškiuką Stepanyčių su kišenėle ir užtrauktuku ant pilvo. Taip „Gulagas“ ir pertvarkos sulaukė gerokai nuskarusiam ir aprintame Stepanyčiuje.

Paskui papulkininkį patraukė į politiką. Šito aš bijojau labiausiai. Supratau, kad mūsų pažiūros tikrai skirsis. Šiuo atveju šypsotis, linkčioti ir pritarti aš negaliu. Mano pilietinė pozicija nepalenkiama. „Na, dabar prasidės“, – pagalvojau. Jokių vestuvių nebus. O gal taip ir geriau? Nesusigiminiuosime su Ivasiukais. Kokie giminės? Veikiu ideologiniai priešai. Iš principo gana aiškiai įsivaizduoju, kur link kryps papulkininkis.

Pasirodė, kad Ivasiukas nepritaria niekam. Jokių išimčių. Nei kairiesiems, nei dešiniams. Jau lengviau. Ne toks jis avigalvis. Aš maniau, kad ims snargliuotis Stalino laikų. Brežnevo laikus dar būčiau ištvėrusi. Bet Stalino – ne. Stalinas – tironas, naikinęs savo liaudį. Svarbiausia – kariuomenės elitą. Šaunuolis, Ivasiuk! Penketas! Brežnevas – nieko blogo, iš esmės – gero daugiau negu blogo. Nesiginčiju. Iš dalies jis teisus. Na, ne dalies – dalelės. Visai mažutės.

Beveik atsipalaidavau. Pasirodė, be reikalo. Jis užsipuolė Gaidarą. Aš ėmiau santūriai ginčytis. Regis, kalbėjau įtikinamai. Po mano ugningos kalbos Ivasiukas pasakė:

– Na, nežinau, nežinau...

Į kalbas apie Čiubaisą nesileidau, atvirai kalbant, pabūgau.

Vis dėlto pergale! Papulkininkis nepastovus. Greitai nusileidžia. O gal tiesiog aš moku įtikinamai ir aiškiai įrodyti?

Vyras išverčia akis ir nepritariamai purto galvą. Smerkia. Aišku, mane. Taip, jis teisus – ne dėl politikos susirinkome. Amžinai mane traukia ne ten, kur reikia! Na, koks skirtumas, už ką balsavo Ivasiukai? Tai jų asmeninis reikalas. Jų, o ne mano.

Reikėtų sutarti dėl kitų dalykų – vaikų, anūkų.

Vyras pareikalavo arbatos. Atsidususi nuėjau į virtuvę. Zoja Ivanovna pasisiūlė padėti. „Žmogus kaip žmogus“, – pagalvojau. Nusia užpakalio nuo kėdės neatplėšė. Danka švelniai laikė ją už rankos.

Prie arbatos iškėlėme klausimą, kur gyvens jaunavedžiai. Aš pasakiau, kad patogiau gyventi pas mus. Ir butas didesnis,

ir institutas greta. Ivasiukai atsiduso ir sutiko. Negi atiduosiu vaiką į kareivines! Tiesa, Nusia šiek tiek perkreipė lūpas.

Prieš kelionę Ivasiukas su malonumu išgėrė citrinų likerio. Kai savo taurelę kyštelėjo žmona, jis grėsmingai sužabavo akimis, ir Zoja Ivanovna palengva atsisėdo.

Prie durų atsisveikinome ilgai. Ivasiukas svirduliuodamas grūmojo man pirštu:

– Vis dėlto Gaidarui – ne!

Gūžtelėjau pečiais.

– Šį kartą tu, motin, neteisi! – žagtelėjęs pridūrė Ivasiukas. Štai ir perėjome prie „tu“.

Zoja Ivanovna paspaudė ranką mano vyrui ir Dankai. Atsisukusi į mane, pakštelėjo į skruostą. Aš ją apkabinau.

– Kitą šeštadienį – pas mus! – ryžtingai pareiškė papulkininkis ir kažkodėl vėl pagrūmojo man pirštu.

Nusia su Danka negalėjo atsiplėšti vienas nuo kito.

„Ne, vis dėlto meilė“, – pamaniau.

Vadinasi, kitą šeštadienį teks...

Atsidusau ir nuėjau plauti indų. Sūnus palydėjo svečius iki taksi.

Vyras atsisėdo virtuvėje ant taburetės ir graudžiai paklausė:

– Ar negalima kaip nors išvengti susitikimo kitą šeštadienį? Aš neištversiu!

– Ne! – sukriokiau aš. – Ištversi. Kur dėsies. Dėl vienturčio sūnaus.

Vyras sunkiai atsiduso ir nusivilko į valgomąjį paskutinių nešvarių indų.

Grižo Danka. Apsimiglojusiomis akimis.

„Kaip nesavas, – pamaniau. – Vaikas kaip nesavas.“

– Patenkintas? – paklausiau piktokai.

Jis linktelėjo.

– O kas padėkos?

– Ačiū, mama! – alsiai pasakė jis. Prie durų atsisuko. – Nors galėjai apsieiti be gaidarų ir čiubaisų, – kandžiai pridūrė nepatenkintas.

– Be čiubaisų apsiėjau. Padėkotum.

Jis mostelėjo ranka ir nuėjo į savo kambarį.

Pagaliau baigiau tvarkytis ir atsisėdau. Paėmiau cigaretę ir telefono ragelį. Žinau, kad mama jaudinasi ir laukia mano skambučio.

Ragelį ji pakėlė po pirmo pyptelėjimo.

– Na?

– Galėjo būti ir blogiau, – vangiai ištariau.

– Aišku, – atsiduso mama. – O smulkiau?

– Rytoj, mamut. Siaubingai pavargau.

– Aišku, – pakartojo mama. – To aš ir tikėjau, – pridūrė ir padėjo ragelį. Išižeidė.

Pakartotinai surenku numerį.

– Nepyk, – prašau.

– Keista, – tūžta mama, – lyg nežinotum, kad aš visą vakarą laukiu tavo skambučio! Galima pamanyti, kad tu man ne duk-tė, o Danka ne anūkas!

Ir aš pasakoju smulkmenas. Keturiasdešimt penkias minu-tes. Bet mamai atrodo, kad kažką praleidau. Arba nutylėjau. Ir mano ataskaita ji nelabai patenkinta. Baigėm pokalbį. Plumpi- nu į miegamąjį. Palendu po antklode ir palaimingai išsitiesiu. Kaip aš pavargau! Ir kūnu, ir siela. Siela turbūt dar labiau.

Įeina vyras.

– Gal išsisuksime? – graudžiai klausia.

– Nesupratau klausimo, – piktai kvailioju aš. – Nuo ko?

– Nuo visko, – ilgesingai atsidūsta jis. – Ar bent nuo kai ko.

– Vargu, – kaip kirviu nukertu ir nusigrėžiu į sieną.

O aš tikėjau, kad, sulaukusi tokio amžiaus, jau turiu teisę nebesitaikyti prie svetimų žmonių.

Klydau.

Įsikalbu miegą.

VISA SAVAITĖ GALVOJU apie būsimą atsakomąjį vizitą. Slegia maudulys. Tartiūosi su drauge Tantiuška. Ji ramina, kad tai rei-škia gerovę. Ir kad tai nėra baisiausia gyvenimo